

بررسی سطح مشارکت جوانان در سیاست‌های شهرسازی ایران "نمونه موردی شهر کرمان"

سید معین موسوی ندوشن^۱، محسن صانعی^۲، سجاد حسینی^۲، علی محمدی^۳

^۱ عضو هیئت علمی، دانشکده فنی و حرفه‌ای شهید چمران، بخش عمران و معماری، moin.moosavi1@gmail.com

^۲ کارشناس ارشد معماری، دانشگاه پلی تکنیک میلان، ایتالیا

^۳ دانشجوی رشته عمران، دانشکده فنی و حرفه‌ای شهید چمران، بخش عمران

^۴ دانشجوی رشته عمران، دانشکده فنی و حرفه‌ای شهید چمران، بخش عمران

چکیده:

شهرها در سراسر دنیا از جمله در کشور ما با مشکلات بی‌شماری مواجه هستند، جهان در حال شهری شدن است و این امری بی‌برگشت و ناگزیر هست. برای مقابله با این مشکلات و حل آن‌ها چاره‌ای جز تجدیدنظر در روش‌های قدیمی و سنتی اداره شهرها وجود ندارد. با توجه به فرهنگ دینی مردم و ریشه اعتقادات مذهبی و سنتی جامعه ایرانی در عملکرد اجتماعی، می‌توان از تعاون و مشارکت عمومی که یکی از تأکیدات مذهب ماست به عنوان یک راهکار مناسب نام برد. می‌توان از مشارکت مردم تمامی گروه‌های سنی و جنسی مختلف در هدایت و مدیریت و برنامه‌ریزی شهرها استفاده کرد. تأکید اصلی نوشتار حاصل بررسی سطوح مشارکت (یک تشکل مردم‌نهاد از قشر جوان در شهر کرمان) در تصمیم‌سازی و مدیریت در حوزه شهری است که به شیوه تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفته است. در کنار آن بخش نظری و مفهومی شهرسازی مشارکتی و دیدگاه مشارکتی و مردم‌سالاری در مدیریت شهری به‌طور گذرا مرور گردیده است.

واژه‌های کلیدی: نوجوانان شهر ساز، نظریه‌های شهرسازی مشارکتی، دیوید دریسکل، مشارکت شهروندان.

۱- مقدمه

دهه ۱۹۶۰ میلادی تئوری انسان‌گرایانه در شهرسازی مطرح شد. این تئوری انقلاب مشارکت را به وجود آورد و نظریه‌های متعددی در زمینه برنامه‌ریزی مشارکتی و شهرسازی مشارکتی از نیمه دوم دهه ۱۹۶۰ به این سو مطرح گردیده است. [1] مردم‌سالاری اغلب بر اساس شیوه تعریف و برداشت از مشارکت شهروندان ارزیابی می‌شود. برخی می‌پندارند مشارکت فقط معطوف به گروه سنی بزرگ سال می‌باشد و کودکان و نوجوانان در آن نقشی ندارند. درحالی‌که خصوصاً در سال‌های اخیر حمایت برای مشارکت جوانان در

توسعه جامعه افزایش داشته است و سؤالاتی از این قبیل که (آیا مشارکت جوانان به‌راستی ارزشمند است؟) کمتر به گوش می‌خورد در عوض سؤالاتی راجع به آن که (چه روشی برای مشارکت نوجوانان مؤثرتر است؟) بیش‌ازپیش شنیده می‌شود. [2]

امام علی (ع) می‌فرمایند هرگاه در کاری احتیاج به مشورت پیدا کردید ابتدا آن را با جوانان در میان بگذار، زیرا جوانان تیزهوش‌تر و از سرعت حدس بیشتری برخوردارند، سپس درباره آن با میان‌سالان و پیران رایزی کنید تا عیبش را بیابند و نیکش را برگزینند، چراکه آنان از تجربه بیشتری برخوردارند [3]

۲- مبانی نظری

۲-۱- فواید مشورت از دیدگاه اسلام

انسان، هراندازه باتجربه و اهل دانش باشد، از مشورت با دیگران بی‌نیاز نیست. علی (ع) فرمود: «خردمند، از مشورت دیگران بی‌نیاز نیست». [4] بدیهی است که همه انسان‌ها از نظر بهره‌هوشی، در یک سطح نیستند. حتی آن‌هایی که از بهره‌هوشی بالایی نیز برخوردارند، نسبت به افراد دیگر و در تشخیص راه درست زندگی، عاجز و ناتوان‌اند. نکته مهم و قابل توجه این‌که هرکسی موضوعات و مسائل را از زاویه و بُعد خاص خودش مورد بررسی قرار می‌دهد و این دیگران هستند که مسائل را از ابعاد مختلف و گوناگون تجزیه و تحلیل نموده و با شور و مشورت، مسئله را از همه ابعاد، مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهند. از این‌رو، عاقل‌ترین افراد، کسانی هستند که در مشورت، بیش از دیگران اهتمام می‌ورزند. در مشورت، منافع بسیار نهفته است که اگر به‌صورت درست و منطقی از آن استفاده شود، از بروز بسیاری مشکلات، پیشگیری خواهد شد.